

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 3Stk/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200733
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Benczová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:1019200733.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a zo sudcov JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa) a JUDr. Michala Dzurdzika, PhD. v právnej veci žalobcu: Mgr. Andrej Semela, súdny exekútor s evidenčným číslom 31 810 098, Lichnerova 23, 903 01 Senec, právne zastúpeného: Advokátska kancelária LÖWY & LÖWY s. r. o., Slowackého 56, 821 04 Bratislava, proti žalovanému: Slovenská komora exekútorov, Disciplinárna komisia, Šustekova 39, 851 04 Bratislava 5, za účasti ďalšieho účastníka: Minister spravodlivosti SR, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 6 DS/DK 4/2013 zo dňa 1. apríla 2019, konajúc o kasačnej sťažnosti ďalšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/191/2019-77 zo dňa 8. októbra 2020, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .
- II. Žalobcovi sa voči ďalšiemu účastníkovi konania p r i z n á v a právo na úplnú náhradu trov kasačného konania .

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Minister spravodlivosti SR (ďalej len „ďalší účastník“) doručil dňa 22. januára 2013 Slovenskej komore exekútorov návrh na začatie disciplinárneho konania proti súdnemu exekútorovi Mgr. Andrejovi Semelovi pre porušenie zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej „Exekučný poriadok“) skutkami uvedenými v bodoch 1) - 4) návrhu.

2. Skutky uvedené v bodoch 1) - 3) návrhu nie sú predmetom tohto súdneho konania, ani s ním nesúvisia, preto nie je potrebné ich bližšie uvádzať. Skutok uvedený v bode 4) mal spočívať v zriadení exekučného záložného práva na 11 nehnuteľností v rozpore so zásadou primeranosti, účelnosti a efektívnosti exekučného konania.

3. Pôvodná disciplinárna komisia rozhodnutím č. k.: DK-4/2013 zo dňa 10. júla 2013 disciplinárne obvinenému uložila pokutu v sume 330,- EUR za skutky vymedzené v bode 1) a 2) návrhu. O skutkoch uvedených v bodoch 3) a 4) návrhu rozhodla tak, že disciplinárne obvinený sa nedopustil disciplinárneho previnenia. Voči tomuto rozhodnutiu sa odvolal navrhovateľ (ďalší účastník) a trval na tom, že skutok uvedený v bode 4) návrhu napĺňa znaky disciplinárneho previnenia v zmysle § 220 ods. 2 Exekučného poriadku. Odvolací disciplinárny senát Disciplinárnej komisie Slovenskej komory exekútorov dospel k záveru o vecnej správnosti prvostupňového rozhodnutia a rozhodnutím č. k. ODK 26/2015 zo dňa 1. októbra 2015 potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie.

4. Na základe správnej žaloby podanej ďalším účastníkom (navrhovateľom) dňa 7. januára 2016 Krajský súd v Bratislave v konaní sp. zn. 1S/36/2016 obe rozhodnutia žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie. Prijal názor, že zriadenie exekučného záložného práva na 11 nehnuteľnostiach bolo zjavne v rozpore so zásadou primeranosti, účelnosti a efektívnosti exekučného konania sp. zn. EX 206/2011. Kasačná sťažnosť, ktorú podal žalobca, bola Uznesením Najvyššieho súdu

SR sp. zn. 3Asan/4/2018 zo dňa 21. novembra 2018 odmietnutá ako podaná neoprávnenou osobou, pretože zrušením prvostupňového aj druhostupňového rozhodnutia orgánov verejnej správy Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/36/2016-38 zo dňa 5. októbra 2017 nastal stav ako pred vydaním zrušených rozhodnutí, čo nemožno vyhodnotiť ako rozhodnutie v neprospech kasačného sťažovateľa (žalobcu).

5. V ďalšom konaní žalovaný rozhodnutím č. k. 6DS/DK4/2013 zo dňa 1. apríla 2019 rozhodol tak, že predmetným konaním (skutok 4) návrhu) disciplinárne obvinený spáchal disciplinárne previnenie. Disciplinárne opatrenie mu neuložil, pretože mu bolo uložené v rozhodnutí č. k. DK 4/2013 zo dňa 10. júla 2013 v maximálnej výške. Uložil mu uhradiť trovy disciplinárneho konania v sume 982,96,-EUR.

II. Priebeh konania pred správny súdom a jeho rozhodnutie

6. Rozhodnutie žalovaného napadol žalobca žalobou. Namietal najmä nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v tom, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí vychádzal z právneho názoru správneho súdu, ktorý bol nesprávny. Namietal aj ďalšie vady konania a rozhodnutia.

7. Ďalší účastník sa stotožnil sa s dôvodmi rozhodnutia žalovaného, ktoré vychádzalo z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/36/2016-38 z 5. októbra 2017.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „správny súd“) dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Spornou bola predovšetkým otázka uplynutia prekluzívnej lehoty na vydanie rozhodnutia, ktorú správny súd skúmal vzhľadom na to, že išlo o žalobu vo veciach správneho trestania, aj mimo uvádzaných žalobných dôvodov.

9. Správny súd poukázal na ust. § 225 ods. 1, 2 Exekučného poriadku v znení účinnom na toto konanie, podľa ktorého cit:

„(1) O disciplinárnej zodpovednosti exekútora rozhoduje a disciplinárne opatrenie ukladá disciplinárna komisia.

(2) Disciplinárna komisia rozhodne o disciplinárnej zodpovednosti exekútora najneskôr do jedného roka odo dňa doručenia návrhu na začatie disciplinárneho konania.“

10. Správny súd zistil, že:

- návrh na začatie disciplinárneho konania bol Slovenskej komore exekútorov doručený dňa 22. januára 2013;
- dňa 10. júla 2013 bolo vydané Rozhodnutie disciplinárnej komisie, ktoré nenadobudlo právoplatnosť, pretože sa navrhovateľ (ďalší účastník) voči nemu odvolal;
- odvolací disciplinárny senát Rozhodnutím č. k. ODK 26/2015 zo dňa 1. októbra 2015 odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 6. novembra 2015;
- na základe správnej žaloby podanej ďalším účastníkom (navrhovateľ disciplinárneho konania) bolo rozhodnutie odvolacieho disciplinárneho senátu aj disciplinárnej komisie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/36/2016-38 z 5. októbra 2017;
- kasačná sťažnosť voči uvedenému rozsudku bola odmietnutá uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Asan/4/2018 zo dňa 21. novembra 2018;
- Slovenskej komore exekútorov bol disciplinárny spis žalobcu vrátený dňa 21. januára 2019 a predsedovi disciplinárneho senátu bol predložený 21. februára 2019.

11. Otázka zachovania lehoty na vydanie rozhodnutia bola predmetom pojednávania dňa 21. marca 2019:

· Ďalší účastník ju považoval za zachovanú. Podľa neho začala plynúť dorúčením návrhu na začatie disciplinárneho konania Slovenskej komore exekútorov, t. j. od 23. januára 2013 a plynula až do rozhodnutia disciplinárnej komisie zo dňa 10. júla 2013. Po vydaní rozhodnutia disciplinárnej komisie spočívala až do doručenia administratívneho spisu z Najvyššieho súdu SR dňa 2. januára 2019. Prekluzívna lehota nemohla plynúť odo dňa vydania rozhodnutia odvolacieho disciplinárneho senátu dňa 1. októbra 2015 až do rozhodnutia Najvyššieho súdu SR dňa 21. novembra 2018, pretože v tej dobe sa administratívny spis nachádzal na Krajskom súde v Bratislave alebo na Najvyššom súde SR.

· Žalobca považoval prekluzívnu lehota na vydanie rozhodnutia za uplynutú, pretože začala plynúť dňom nasledujúcim po doručení návrhu na začatie disciplinárneho konania, t. j. dňom 22. januára 2013, následne dňom 10. júla 2013, t. j. vydaním rozhodnutia disciplinárnej komisie došlo k jej prerušeniu (167 dní) a opätovne začala plynúť dňa 1. októbra 2015, t. j. dňom nasledujúcim po vydaní rozhodnutia odvolacieho disciplinárneho senátu. Plynula až do 7. januára 2016 (96 dní), teda do podania správnej žaloby na Krajský súd v Bratislave, o ktorej rozhodoval jednak Krajský súd v Bratislave a následne Najvyšší súd SR na základe podanej kasačnej sťažnosti. Jednoročná prekluzívna lehota teda až do 21. novembra 2018 spočívala a opätovne začala plynúť až dňom 22. novembra 2018 (118 dní). Na základe uvedeného teda od podania návrhu do rozhodnutia žalovaného uplynulo 381 dní.

12. Podľa správneho súdu o disciplinárnej zodpovednosti žalobcu nebolo rozhodnuté v zákonom určenej jednoročnej lehote, pretože od doručenia návrhu na začatie disciplinárneho konania dňom 22. januára 2013 uplynulo do právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho disciplinárneho senátu dňom 6. novembra 2015 viac ako 1 rok, pričom aj uvedené rozhodnutie bolo v rámci preskúvacieho konania správnym súdom zrušené, a teda o disciplinárnej zodpovednosti žalobcu bolo rozhodnuté až rozhodnutím žalovaného, ktoré bolo predmetom tohto preskúvacieho konania a ktoré bolo vydané 1. apríla 2019, teda po uplynutí zákonnej lehoty na jeho vydanie. Prerušenie plynutia uvedenej prekluzívnej lehoty je v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „SSP“) možné len počas súdneho konania, avšak k uplynutiu prekluzívnej lehoty na vydanie rozhodnutia v administratívnom konaní došlo skôr, než bolo o návrhu na začatie disciplinárneho konania voči žalobcovi v administratívnom konaní rozhodnuté. Prerušenie administratívneho konania po podaní odvolania až do jeho právoplatného rozhodnutia právna úprava v rozhodnom čase neupravovala, a teda jednoročná lehota na vydanie rozhodnutia o disciplinárnej zodpovednosti žalobcu uplynula dňom 22. januára 2014. Žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo rozhodnuté o disciplinárnej zodpovednosti žalobcu bolo vydané až 1. apríla 2019.

13. Správny súd podrobne vysvetlil, že účelom právnej normy § 225 ods. 2 Exekučného poriadku je prinútiť správny orgán k aktívnej činnosti, poukázal na princíp právnej istoty a povinnosť správneho orgánu rozhodnúť bez zbytočných prietahov (Zbierka stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR 2/13, rozhodnutie č. 19). Zdôraznil, že ide o ustanovenie slúžiace k ochrane záujmu účastníkov, ktorým sa im dáva právna istota ohľadom lehoty, v ktorej musí byť vec vybavená.

14. Správny súd ostatné žalobné námietky nepovažoval za dôvodné, podrobne sa s nimi vysporiadal a uzavrel, že rozhodnutie žalovaného považoval za nezákonné z toho dôvodu, že bolo vydané po uplynutí zákonom určenej lehoty na jeho vydanie, t. j. po tom, ako žalovanému právo na jeho vydanie zaniklo. Vydanie rozhodnutia o disciplinárnej zodpovednosti žalobcu v čase, keď na jeho vydanie nebol žalovaný oprávnený bolo podstatným porušením ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia, a preto ho správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP zrušil ako rozhodnutie, ktoré nemalo byť vydané.

III. Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

15. Proti rozsudku správneho súdu podal ďalší účastník (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP (nesprávne právne posúdenie) a navrhol, aby kasačný súd rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16. Podľa sťažovateľa je právny názor súdu ohľadom uplynutia lehoty nesprávny. NS SR v obdobnej veci v rozsudku sp. zn. 3Sžo/243/2015 z 22. marca 2017 konštatoval, že jednoročná prekluzívna lehota na vydanie rozhodnutia začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení návrhu na začatie disciplinárneho konania a k jej prerušeniu dochádza vydaním prvého prvostupňového rozhodnutia. Z dôvodu, že rozhodnutie nenadobudlo v dôsledku odvolania právoplatnosť, dochádza k spočítaniu plynutia prekluzívnej lehoty na vydanie rozhodnutia a jednoročná lehota na uloženie disciplinárneho opatrenia začína opätovne plynúť dňom nasledujúcim po vydaní rozhodnutia odvolacej disciplinárnej komisie. NS SR výslovne konštatuje, že do plynutia prekluzívnej lehoty nie je možné počítať obdobie od vydania prvého rozhodnutia do jeho zrušenia a vrátenia na nové konanie, čiže vydaním prvostupňového rozhodnutia sa prerušuje plynutie jednoročnej lehoty.

17. Sťažovateľ je presvedčený, že rozhodnutie správneho súdu vybočuje z doterajšej rozhodovacej praxe, ktorú demonštratívne preukazuje NS SR v obdobnej veci v rozsudku sp. zn. 3Sžo/243/2015 z 22. marca 2017.

18. Žalobca uviedol, že na pojednávaní pred správnym súdom ďalší účastník na predmetné rozhodnutie NS SR nepoukázal, navyše ide o rozhodnutie skôr ojedinelé, ktoré ani nebolo uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR, ani v iných zdrojoch. Poukázal na to, čo sa rozumie pod ustálenou rozhodovacou praxou, pričom uvádzané rozhodnutie takúto požiadavku nespĺňa. Zdôraznil, že pri disciplinárnom trestaní treba použiť taký právny výklad, ktorý bude v prospech disciplinárne obvineného. Kasačnú sťažnosť navrhol zamietnuť.

19. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

IV. Posúdenie kasačného súdu

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 453 ods. 2 SSP) spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

21. Kasačný súd zdôrazňuje, že SSP stanovuje pre uplatnenie kasačnej sťažnosti prísne podmienky vo vzťahu k vymedzeniu kasačných dôvodov. Z ustanovenia § 440 ods. 2 vyplýva, že v prípade uplatnenia kasačného dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP je sťažovateľ povinný uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a rovnako tak uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Ako uvádza odborná spisba cit: „... je potrebné, aby sťažovateľ konkrétne špecifikoval právnu otázku a uviedol, prečo zaujal krajský súd nesprávny právny názor na jej riešenia.“ (Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Veľký komentár. Praha: C.H.Beck, 2018, s. 1602 - 1632).

22. Sťažovateľ síce v kasačnej sťažnosti uviedol, že za nesprávny považuje právny záver správneho súdu o tom, že vydaním prvostupňového rozhodnutia nedochádza k spočívaniu jednoročnej lehoty na vydanie rozhodnutia, avšak vôbec neuvádza, prečo je tento záver správneho súdu nesprávny. Napriek podrobnej právnej argumentácii správneho súdu sťažovateľ len konštatuje, že tento záver s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 3Sžo/243/2015 z 22. marca 2017 nie je správny. Neprezentuje žiadnu vlastnú právnu argumentáciu, ktorá by výklad poskytnutý správnym súdom vyvracala.

23. Kasačný súd sa oboznámil s uvádzaným rozsudkom NS SR a konštatuje, že ide skutočne o obdobnú vec, kde NS SR uviedol, že do plynutia prekluzívnej lehoty nie je možné počítat obdobie od vydania prvého rozhodnutia do jeho zrušenia a vrátenia na nové konanie. Avšak ani v tomto rozhodnutí nie je uvedená konkrétna argumentácia, prečo je práve takýto výklad ust. § 225 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v relevantnom čase správny (v danej veci táto skutočnosť nebola sporná).

24. Naopak, správny súd v napadnutom rozsudku podrobne argumentoval s poukazom na účel právnej normy § 225 ods. 2 Exekučného poriadku, absenciu ustanovení o prerušení plynutia lehoty na vydanie rozhodnutia, povinnosť orgánov rozhodnúť bez zbytočných prieťahov a ustálenú rozhodovaciu prax (Zbierka stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR 2/13, rozhodnutie č. 19). Tieto závery považuje kasačný súd za logické, odôvodnené a súladné s prístupom, ktorý zaujal NS SR v ustálenej rozhodovacej praxi.

25. Pokiaľ ide o namietané vybočenie z rozhodovacej praxe súdu, kasačný súd v rozhodnutí sp. zn. 2Sžfk/45/2020 zo dňa 24. novembra 2021, bod 19, uviedol, čo považuje za ustálenú rozhodovaciu činnosť cit.: „Z hľadiska nastavenia právneho systému Slovenskej republiky a modelu fungovania kasačného súdu (s pomerne širokými možnosťami predloženia veci kasačnému súdu a s pomerne veľkým počtom rozhodovaných vecí) si precedenčné účinky môžu osobovať také právne názory, ktoré sú kasačným súdom opakovane potvrdzované (vyjadrené vo viacerých rozhodnutiach kasačného súdu alebo aj v jednotlivom rozhodnutí, ak neboli spochybnené alebo bolo na nich nadviazané) alebo ich ustálenosť je iným spôsobom kasačným súdom komunikovaná (napr. publikáciou v oficiálnej zbierke kasačného súdu podľa § 8a ods. 4, § 24d písm. b) a § 24e ods. 3 písm. d) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov či inštitucionalizovaným procesom prostredníctvom rozhodovania veľkého senátu podľa § 22 v spojení s § 466 SSP).“ Sťažovateľom uvádzané rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Sžo/243/2015 z 22. marca 2017 nie je rozhodnutím, ktoré by bolo možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax, preto správny súd nepochybil, ak v napadnutom rozsudku prezentoval vlastnú právnu argumentáciu a svoje závery zrozumiteľne vysvetlil a riadne odôvodnil.

V. Záver

26. Vzhľadom na to, že sťažovateľ neprezentoval takú právnu argumentáciu, ktorá by bola spôsobilá spochybniť právne závery prijaté správnym súdom, kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

27. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že v kasačnom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov kasačného konania voči sťažovateľovi - ďalšiemu účastníkovi. Najvyšší správny súd vychádzal z premisy, že v danej veci účastníkom kasačného konania nie je iba žalobca a žalovaný, ale aj ďalší účastník, ktorý mal aktívnu vecnú legitimitáciu na podanie kasačnej sťažnosti. Z tohto dôvodu kasačný súd vychádzal z uplatnenia zásady úspechu v konaní, keď sťažovateľ (ako ďalší účastník) v kasačnom konaní úspešný nebol (jeho kasačná sťažnosť bola zamietnutá), a preto mu právo na náhradu trov kasačného konania neprináleží. Vzhľadom na to, že sa domáhal zrušenia rozsudku krajského súdu, ktorým bolo vyhovené žalobcovi, nemožno dospieť k inému záveru, ako tomu, že v kasačnom konaní vystupoval sťažovateľ na strane žalovaného, pretože podporoval správnosť rozhodnutia žalovaného. Z tohto hľadiska bol teda žalobca v kasačnom konaní úspešný, a preto mu vznikol nárok voči sťažovateľovi - ďalšiemu účastníkovi na náhradu trov kasačného konania. Naopak žalovanému, ktorý v konaní pred krajským súdom a Najvyšším správnym súdom SR neuspel, právo na náhradu trov kasačného konania neprináleží. Len pre úplnosť kasačný súd poznamenáva, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania aj z dôvodu uvedeného v § 168 SSP. Rovnaký prístup zaujal kasačný súd aj napr. v rozhodnutí sp. zn. 2Sžk/6/2019 z 24.11.2021.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu v pomere hlasov 3:0.

V prípade uplatnenia kasačného dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP je sťažovateľ povinný uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a rovnako tak uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Je potrebné, aby sťažovateľ konkrétne špecifikoval právnu otázku a uviedol, prečo zaujal krajský súd nesprávny právny názor na jej riešenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.